ਮਾਜੀ ਸਨੇਮਾ @ ਸੰਨਿਆਸੀਰਾਓ

ਬਨਾਮ

ਰੈੱਡੀ ਸ਼੍ਰੀਦੇਵੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7696)

16 ਦਸੰਬਰ, 2021

[ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ.ਵੀ. ਨਗਰਨਾਥਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੇਰੀ/ਲੈਚਸ: ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਫ਼ - ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੋਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਰਹੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਆਯੋਜਤ: 1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਲੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੋਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 6.1] [480-ਡੀ-ਈ]

2. ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 45 ਸਾਲ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 01.01.2017 ਤੋਂ 15.03.2017 ਤੱਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬੈੱਡ ਰੈਸਟ ਲੈਣ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 15.03.2017 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 15.03.2017 ਤੋਂ ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। [ਪੈਰਾ 6.2][480-ਐੱਫ.-ਐੱਚ]

ਰਾਮਲਾਲ, ਮੋਤੀਲਾਲ ਅਤੇ ਛੋਟੇਲਾਲ ਬਨਾਮ. ਰੀਵਾ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ **[1962] 2 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 762***; ਪੀ.ਕੇ.ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ.* **(1997) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 556:[1997] 4 ਸਪਲਾਈ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 204;** *ਪੁੰਡਲਿਕ ਜਾਲਮ ਪਾਟਿਲ ਬਨਾਮ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜਲਗਾਓਂ ਮੀਡੀਅਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ* **(2008) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 448 : [2008] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 135;** *ਬਸਵਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ.* **(2013) 14 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 81 [2013] 8 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 227 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1962] 2 ਐਸਸੀਆਰ 762	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 3.4
[1997] 4 ਸਪਲ. ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 204	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 3.4
[2008] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 135	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 3.4
[2013] 8 ਐਸਸੀਆਰ 227	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 3.4

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7696।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 16.09.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ ਅਮਰਾਵਤੀ ਵਿਖੇ ਆਈ.ਏ 2021 ਦੇ ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 331 ਵਿੱਚ 2021 ਦਾ ਨੰਬਰ 1।

ਵਾਈ. ਰਾਜਾ ਗੋਪਾਲਾ ਰਾਓ, ਕੇ. ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਡੀ. ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਾਹ, ਜੇ

1. ਆਈ.ਏ. ਵਿੱਚ ਅਮਰਾਵਤੀ ਵਿਖੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 16.09.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ। 2021 ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 331 ਵਿੱਚ 2021 ਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੂਲ ਮੁਦਈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਓ.ਐਸ. ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ 2013 ਦਾ ਨੰਬਰ 40 - ਅਸਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ। ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 23.04.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਹਿਲਾ

ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ 01.02.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ। ਕਿ ਅਸਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ 04.02.2017 ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹੀ 10.03.2017 ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਕਿ ਲਗਭਗ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ - ਮੂਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਆਈ.ਏ. 2021 ਦਾ ਨੰਬਰ 1। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

3. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ - ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3.1 ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

3.2 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

3.3 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ 15.03.2017 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੂਨ, 2021 ਤੱਕ - ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਜੋ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

3.4 ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ **ਰਾਮਲਾਲ, ਮੋਤੀਲਾਲ ਅਤੇ ਛੋਟੇਲਾਲ ਬਨਾਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੀਵਾ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ.,** (1962) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 762**; ਪੀ.ਕੇ. ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਬਨਾਮ. ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ,** (1997) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 556 **ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੁੰਡਲਿਕ ਜਾਲਮ ਪਾਟਿਲ ਬਨਾਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜਲਗਾਓਂ ਮੀਡੀਅਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ**, (2008) 17 ਵਿੱਚ 448 ਅਤੇ **ਬਾਸਵਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ.,** (2013) 14 ਵਿੱਚ 81, **ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।**

4. ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਹਾਈ ਕੋਰZ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਨੰਬਰ 2 - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

4.1 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4.2 ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

6. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 - ਅਸਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਦੇਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਤਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਰੀ ਲਈ ਲਾਗਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 05.10.2021 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ 2,000/- (ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ।

6.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਘੋਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ - ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਪੀਲ.

6.2 ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅਵੇਰਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ. 15.03.2017 ਤੋਂ ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 45 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀ. ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 01.01.2017 ਤੋਂ 15.03.2017 ਤੱਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 15.03.2017 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 15.03.2017 ਤੋਂ ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

7. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

7.1 ਰਾਮਲਾਲ, ਮੋਤੀਲਾਲ ਅਤੇ ਛੋਟੇਲਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

ਐਸ. 5 ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬੰਧਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਨਾਲ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਹਲਕੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਦੂਸਰਾ ਵਿਚਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੇਰੀ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਚਟੱਪਨ**, (1890) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ.ਐਲ.ਆਰ. 13 ਪਾਗਲ. 269, “ਸ. 5 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; 'ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

7.2 ਮਾਮਲੇ 'ਚ **ਪੀ.ਕੇ. ਰਾਮਚੰਦਰਨ** (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ 565 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਵਾਜਬ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਢੁਕਵੇਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਨੂੰਨ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

7.3 **ਪੁੰਡਲਿਕ ਜਾਲਮ ਪਾਟਿਲ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਧੀਨ:

"ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ "ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਬੇਅੰਤ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ; ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਧਿਕਤਮ ਵਿਆਜ ਰੀਪਬਲਿਕੇ ਯੂ.ਟੀ ਸਿਟ ਫਿਨਿਸ ਲਿਟਿਅਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਜੀ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹਨ ਜੋ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ. ਲਗਨ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਮ ਭਲਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਲਈ ਉਮਰ-ਸੀਮਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੁਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਾ ਲੈਣ ਪਰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ। ਸਲਮੰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਚੇਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸੁੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ।"

7.4 ਬਸਵਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੀਮਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

7.5 ਪੁੰਡਲਿਕ ਜਾਲਮ ਪਾਟਿਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਫਾਲਤੂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਦੇਰੀ ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਚੌਕਸ ਹਨ ਅਤੇ "ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁੱਤਾ ਨਹੀਂ" ਹਨ।

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਆਖਿਆ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ। ਹਾਈ

ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 - ਮੂਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖੋਂ ਅਸਥਿਰ ਹਨ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। 16.09.2021 ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 1011 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 2021 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 331 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669